

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет юридичний
Кафедра цивільного права та процесу

ЗАТВЕРДЖЕНО

На засіданні кафедри
цивільного права та процесу
юридичного факультету
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 4 від 02 грудня 2024 р.)

Завідувач кафедри цивільного
права та процесу проф. Володимир КОССАК

Силабус з навчальної дисципліни

«Заставні відносини»,

**що викладається в межах ОПН «Право»
другого (магістерського) рівня вищої освіти для здобувачів з
спеціальності 081 «Право»**

Назва дисципліни	Заставні відносини
Адреса викладання дисципліни	79000, м.Львів, вул. Січових Стрільців,14
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Юридичний факультет Кафедра цивільного права та процесу
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань 08 «Право», спеціальність 081 «Право»
Викладачі дисципліни	Квіт Наталія Михайлівна, доктор юридичних наук, професор, професор кафедри цивільного права та процесу
Контактна інформація викладачів	nataliia.kvit@lnu.edu.ua https://law.lnu.edu.ua/employee/kvit-nataliya-myhajlivna
Консультації з питань навчання по дисципліні відбуваються	Консультації в день проведення лекцій/практичних занять або в форматі онлайн (за попередньою домовленістю).
Сторінка дисципліни	https://law.lnu.edu.ua/course/zastavni-vidnosyny-v-notarialnij-praktytsi-notariat
Інформація про дисципліну	Дисципліна «Заставні відносини» є вибірковою дисципліною зі спеціальності 081 «Право» для освітньої програми Магістр, яка викладається на першому році навчання в 2 семестрі в обсязі 3,5 кредитів.
Коротка анотація дисципліни	Навчальну дисципліну розроблено таким чином, щоб надати учасникам необхідні знання, обов'язкові для того, щоб сформулювати комплексне уявлення про особливості заставних відносин в нотаріальній практиці України. Тому у курсі поряд із аналізом засадничих питань доктринального характеру щодо поняття та правової природи застави та її місця серед інших способів забезпечення виконання зобов'язань, представлено також опрацювання особливостей окремих видів застави, укладення окремих видів договорів застави, а також, окрему увагу приділено аналізу іпотеки та іпотечного договору та порядку забезпечення вимог заставодержателя.
Мета та цілі курсу	Мета вивчення навчальної дисципліни «Заставні відносини» полягає у засвоєнні студентами значення норм, які регулюють заставні правовідносини, їх характер; показати роль та значення інституту застави на сучасному етапі розвитку України в умовах гармонізації законодавства та інтеграції України в Європейський Союз; продемонструвати місце та роль нотаріату у практичній реалізації заставних правовідносин, розкривши специфіку оформлення договорів застави, в залежності від її предмету на суб'єктного складу; показати наявні правозастосовні проблеми на основі детального аналізу договірної та судової практики.
Література для вивчення дисципліни	<u>Основна література:</u> 1. Довгерт А. Рекодифікація Цивільного кодексу України: основні чинники і передумови для старту. № 1: Національна доктрина приватного права: основні методологічні засади. 2019. С. 27–41. 2. Рекодифікація цивільного законодавства України: виклики часу : монографія / за заг. ред. Н. С. Кузнецової. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2021.

	<p>3. Майданик Р.А., Майданик Н.І. (2022). Цифрові речі. Право України на шляху до широкого розуміння речі. Збірник наукових праць scientia. Режим доступу: https://ojs.ukrlogos.in.ua/index.php/scientia/article/view/17852</p> <p>4. Оновлення Цивільного кодексу України: формування підходів: колективна монографія/ за ред. проф. Довгерта А.С. і проф. Харитонова Є.О. – Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2020. – 674с.</p> <p><u>Додаткова література:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Цивільний кодекс України № 435-IV від 16.01.2003 // Відомості Верховної Ради України від 03.10.2003. — 2003. — № 40. — Ст. 356. 2. Земельний кодекс України від 25.10.2001 р. // Відомості Верховної Ради України – 2002. - № 3-4. - С.27. 3. Закон України “Про заставу” від 2 жовтня 1992 р. №2654-XII зі змінами та доповненнями // Відомості Верховної Ради України. – 1992. - №47. – ст. 642. 4. Закон України від 05.06.2003 року, № 898-IV “Про іпотеку” // Відомості Верховної Ради України – 2003. - № 38. - ст.313. 5. Закон України від 18.11.2003 року №1255-IV “Про забезпечення вимог кредиторів та реєстрацію обтяжень” // Відомості Верховної Ради України - 2004. - № 11.- ст. 140. 6. Закон України від 01.07.2004 року № 1952-IV “Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обмежень” // Відомості Верховної Ради України – 2004. - № 51. - ст.553. 7. Закон України від 02.09.1993р. “Про нотаріат” // Відомості Верховної Ради України – 1993. - № 39. - С.383. 8. Шимон С.І. Звернення стягнення на предмет застави – майнові права. Правове регулювання економіки. - 2019. - №18. – С.94-104. 9. Andersen L. Improving the conditions for residential mortgages in Ukraine: an analysis of mortgage lending opportunities and selected interventions – a case study. URL: https://www.housingfinance.org/wp-content/uploads/2020/03/Sept2006.pdf 10. Kurdydyk O., Krasnoliudskyi I. (2018) Legislative changes of loan and mortgage regulations of Ukraine. URL: https://www.usubc.org/site/recent-news/legislative-changes-of-loan-and-mortgage-regulations-in-ukraine
Обсяг курсу Для очної форми:	Загальний обсяг 105 годин 32 години аудиторних занять: 16 годин лекцій, 16 годин практичних занять та 73 години самостійна робота.
Для заочної форми:	16 годин аудиторних занять: 8 годин лекцій, 8 годин практичних занять та 89 годин самостійна робота.
Очікувані результати навчання	Інтегральна компетентність для магістрів (здатність розв’язувати складні спеціалізовані задачі дослідницького та/або інноваційного характеру в галузі правничої діяльності, звертаючи увагу на проблемні питання теоретичного та прикладного характеру, а саме прогалини та колізії законодавства або ж суперечлива чи неоднозначна правозастосовча практика. Загальні компетентності:

	<p>1. здатність ідентифікувати прогалини/колізії в законодавстві, що регулює заставні правовідносини</p> <p>2. уміння критично аналізувати правозастосовну та договірну практику</p> <p>3. здатність до креативного мислення та формування власної аргументованої позиції щодо можливих способів вирішення як теоретичних, так і практичних проблемних питань</p> <p>Спеціальні компетентності:</p> <p>1. здатність правильно застосовувати законодавство, що регулює заставні правовідносини в нотаріальній практиці</p> <p>2. уміння складати проекти різних видів договорів застави</p> <p>3. здатність до визначення алгоритму та послідовності дій нотаріуса при наданні послуг у сфері заставного права</p> <p>Після завершення цього курсу студент буде :</p> <p>знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - джерела правового регулювання заставних правовідносин в Україні; - особливості окремих видів застави в залежності від правового статусу сторін, предмету; - порядок укладення та нотаріального посвідчення договорів застави; - правові підстави, порядок та процедуру звернення стягнення на предмет застави та задоволення вимог заставодержателя та роль нотаріуса у цьому процесі; <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - правильно застосовувати законодавство, що регулює заставні правовідносини; - складати проекти різних видів договорів застави; - аналізувати практичні казуси.
Ключові слова	Забезпечення виконання зобов'язань, застава, іпотека, заставодержатель, заставодавець, договір, звернення стягнення, нотаріус.
Формат курсу	Очний / заочний
	Проведення лекцій, лабораторних робіт та консультації для кращого розуміння тем.
Теми	<p>ТЕМА 1. Застава як вид забезпечення виконання зобов'язань. Елементи заставних правовідносин</p> <p>Характеристика застави в системі видів забезпечення виконання зобов'язань. Поняття та правова природа застави. Аналіз законодавчого та теоретичного визначення поняття застави та її правової природи. Підстави виникнення заставних правовідносин. Об'єкт заставних правовідносин. Предмет застави та об'єкти, які не можуть бути предметом застави. Правовий статус суб'єктів заставних правовідносин: заставодавець, заставодержатель, майновий поручитель. Зміст заставних правовідносин.</p> <p>ТЕМА 2. Договір застави</p> <p>Аналіз законодавчого визначення поняття договору застави та його</p>

	<p>правової природи. Форма та порядок укладення договору застави. Порядок нотаріального посвідчення договору застави. Порядок та значення державної реєстрації договору застави. Істотні умови договору застави.</p> <p>ТЕМА 3. Особливості застави товарів в обороті або переробці Предмет та умови застави товарів в обороті або переробці. Права та обов'язки сторін заставодавця та заставодержателя за договором застави товарів в обороті або переробці. Специфіка укладення та посвідчення договору застави товарів в обороті або переробці. Особливості звернення стягнення на товари в обороті або переробці.</p> <p>ТЕМА 4. Особливості закладу, як різновиду застави Правова характеристика закладу: поняття та правова природа закладу. Особливості укладення договору закладу. Обов'язки заставодержателя та права заставодержателя при закладі. Можливість дострокового виконання зобов'язання, забезпеченого закладом. Відповідальність за втрату, недостачу або пошкодження предмета застави при закладі.</p> <p>ТЕМА 5. Особливості застави майнових прав Правова природа застави майнових прав. Співвідношення норм законодавства щодо іпотеки майнових прав та застави майнових прав. Обов'язки заставодавця та права заставодержателя за договором застави майнових прав. Умови та порядок укладення договору застави майнових прав. Особливості звернення стягнення на майнові права.</p> <p>ТЕМА 6. Особливості застави цінних паперів Порядок укладення договору застави цінних паперів. Порядок звернення стягнення на предмет договору застави цінних паперів. Індосамент та порядок його вчинення нотаріусом.</p> <p>ТЕМА 7. Іпотека як вид забезпечення грошових зобов'язань. Правове регулювання іпотечного ринку в Україні Поняття іпотеки, джерела правового регулювання, порядок укладення та нотаріального посвідчення договору іпотеки та договору іпотечного боргу. Еволюція джерел правового регулювання іпотечних кредитних відносин. Поняття, структура та класифікація систем іпотечного кредитування. Правовий статус суб'єктів іпотечного кредитування: іпотечного позичальника та іпотечного кредитодавця. Роль і місце Державної іпотечної установи у функціонування іпотечного ринку України. Рефінансування іпотечних кредитів. Особливості звернення стягнення на предмет іпотеки.</p>
<p>Підсумковий контроль, форма</p>	<p>залік в кінці семестру</p>
<p>Пререквізити</p>	<p>Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з Цивільного права України, Господарського права України.</p>
<p>Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу</p>	<p>Презентації, лекції, дискусія</p>
<p>Необхідне обладнання</p>	<p>Вивчення курсу може не потребувати використання програмного забезпечення, крім загально вживаних програм і операційних систем.</p>

<p>Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)</p>	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> • практичні/самостійні тощо : 50% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 50. • модуль: 50% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 50 • залік: 100% семестрової оцінки. Максимальна кількість балів 100 <p>Підсумкова максимальна кількість балів 100 .</p> <p>Письмові роботи: Очікується, що студенти виконають декілька видів письмових робіт (есе/доповідь, вирішення кейсів). Академічна доброчесність: Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом. Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані на поточному тестуванні, самостійній роботі та бали підсумкового тестування. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
<p>Питання до заліку чи екзамену.</p>	<p>https://law.lnu.edu.ua/course/zastavni-vidnosyny-v-notarialnij-praktytsi-notariat</p>
<p>Опитування</p>	<p>Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.</p>

Тиж. / дата / год.-	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)* *лекція, самот., дискусія, групова робота)	Література.*** інтернеті	Ресурси в	Завдання, год	Термін виконання
	<p>ТЕМА 1. Застава як вид забезпечення виконання зобов'язань. Елементи заставних правовідносин</p>	<p><i>Лекція/ Практичні</i></p>	<p>1. Довгерт А. Рекодифікація Цивільного кодексу України: основні чинники і передумови для старту.</p>		<p>2/2</p>	

	<p>Характеристика застави в системі видів забезпечення виконання зобов'язань. Поняття та правова природа застави.</p> <p>Аналіз законодавчого та теоретичного визначення поняття застави та її правової природи.</p> <p>Підстави виникнення заставних правовідносин.</p> <p>Об'єкт заставних правовідносин.</p> <p>Предмет застави та об'єкти, які не можуть бути предметом застави.</p> <p>Правовий статус суб'єктів заставних правовідносин: заставадавець, заставадержатель, майновий поручитель.</p> <p>Зміст заставних правовідносин.</p>		<p>№ 1: Національна доктрина приватного права: основні методологічні засади. 2019. С. 27–41.</p> <p>2. Рекодифікація цивільного законодавства України: виклики часу : монографія / за заг. ред. Н. С. Кузнєцової. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2021.</p> <p>3. Майданик Р.А., Майданик Н.І. (2022). ЦИФРОВІ РЕЧІ. ПРАВО УКРАЇНИ НА ШЛЯХУ ДО ШИРОКОГО РОЗУМІННЯ РЕЧІ. Збірник наукових праць SCIENTIA. вилучено із https://ojs.ukrlogos.in.ua/index.php/scientia/article/view/17852</p> <p>4. Оновлення Цивільного кодексу України: формування підходів: колективна монографія/ за ред.. проф. Довгерта А.С. і проф.. Харитоновна Є.О. – Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2020. – 674с.</p>		
	<p>ТЕМА 2. Договір застави</p> <p>Аналіз законодавчого визначення поняття договору застави та його правової природи.</p> <p>Форма та порядок укладення договору застави.</p> <p>Порядок нотаріального посвідчення договору застави.</p> <p>Порядок та значення державної реєстрації договору застави.</p> <p>Істотні умови договору застави.</p>	<p><i>Лекція/ Практичне</i></p>	<p>1. Довгерт А. Рекодифікація Цивільного кодексу України: основні чинники і передумови для старту. № 1: Національна доктрина приватного права: основні методологічні засади. 2019. С. 27–41.</p> <p>2. Рекодифікація цивільного законодавства України: виклики часу : монографія / за заг. ред. Н. С. Кузнєцової. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2021.</p> <p>3. Майданик Р.А., Майданик Н.І. (2022). ЦИФРОВІ РЕЧІ. ПРАВО УКРАЇНИ НА ШЛЯХУ ДО ШИРОКОГО РОЗУМІННЯ РЕЧІ.</p>	<p>4/4</p>	

			<p>Збірник наукових праць SCIENTIA. вилучено із https://ojs.ukrlogos.in.ua/index.php/scientia/article/view/17852</p> <p>4. Оновлення Цивільного кодексу України: формування підходів: колективна монографія/ за ред.. проф. Довгерта А.С. і проф.. Харитонова Є.О. – Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2020. – 674с.</p>		
<p>ТЕМА 3. Особливості застави товарів в обороті або переробці</p> <p>Предмет та умови застави товарів в обороті або переробці.</p> <p>Права та обов'язки сторін заставаодавця та заставаодержателя за договором застави товарів в обороті або переробці.</p> <p>Специфіка укладення та посвідчення договору застави товарів в обороті або переробці.</p> <p>Особливості звернення стягнення на товари в обороті або переробці.</p>	<p><i>Лекція/ Практичні</i></p>	<p>1. Довгерт А. Рекодифікація Цивільного кодексу України: основні чинники і передумови для старту. № 1: Національна доктрина приватного права: основні методологічні засади. 2019. С. 27–41.</p> <p>2. Рекодифікація цивільного законодавства України: виклики часу : монографія / за заг. ред. Н. С. Кузнєцової. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2021.</p> <p>3. Майданик Р.А., Майданик Н.І. (2022). ЦИФРОВІ РЕЧІ. ПРАВО УКРАЇНИ НА ШЛЯХУ ДО ШИРОКОГО РОЗУМІННЯ РЕЧІ. Збірник наукових праць SCIENTIA. вилучено із https://ojs.ukrlogos.in.ua/index.php/scientia/article/view/17852</p> <p>4. Оновлення Цивільного кодексу України: формування підходів: колективна монографія/ за ред.. проф. Довгерта А.С. і проф.. Харитонова Є.О. – Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2020. – 674с.</p>	2/2		
<p>ТЕМА 4. Особливості закладу, як різновиду застави</p> <p>Правова характеристика</p>	<p><i>Лекція/ Практичні</i></p>	<p>1. Довгерт А. Рекодифікація Цивільного кодексу України: основні чинники і передумови для старту.</p>	2/2		

<p>закладу: поняття та правова природа закладу.</p> <p>Особливості укладення договору закладу.</p> <p>Обов'язки заставодержателя та права заставодержателя при закладі.</p> <p>Можливість дострокового виконання зобов'язання, забезпеченого закладом.</p> <p>Відповідальність за втрату, недостачу або пошкодження предмета застави при закладі.</p>		<p>№ 1: Національна доктрина приватного права: основні методологічні засади. 2019. С. 27–41.</p> <p>2. Рекодифікація цивільного законодавства України: виклики часу : монографія / за заг. ред. Н. С. Кузнєцової. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2021.</p> <p>3. Майданик Р.А., Майданик Н.І. (2022). ЦИФРОВІ РЕЧІ. ПРАВО УКРАЇНИ НА ШЛЯХУ ДО ШИРОКОГО РОЗУМІННЯ РЕЧІ. Збірник наукових праць SCIENTIA. вилучено із https://ojs.ukrlogos.in.ua/index.php/scientia/article/view/17852</p> <p>4. Оновлення Цивільного кодексу України: формування підходів: колективна монографія/ за ред.. проф. Довгерта А.С. і проф.. Харитонова Є.О. – Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2020. – 674с.</p>		
<p>ТЕМА 5. Особливості застави майнових прав</p> <p>Правова природа застави майнових прав.</p> <p>Співвідношення норм законодавства щодо іпотеки майнових прав та застави майнових прав.</p> <p>Обов'язки заставодавця та права заставодержателя за договором застави майнових прав.</p> <p>Умови та порядок укладення договору застави майнових прав.</p> <p>Особливості звернення стягнення на майнові</p>	<p><i>Лекція/ Практичні</i></p>	<p>1. Довгерт А. Рекодифікація Цивільного кодексу України: основні чинники і передумови для старту. № 1: Національна доктрина приватного права: основні методологічні засади. 2019. С. 27–41.</p> <p>2. Рекодифікація цивільного законодавства України: виклики часу : монографія / за заг. ред. Н. С. Кузнєцової. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2021.</p> <p>3. Майданик Р.А., Майданик Н.І. (2022). ЦИФРОВІ РЕЧІ. ПРАВО УКРАЇНИ НА ШЛЯХУ ДО ШИРОКОГО РОЗУМІННЯ РЕЧІ.</p>	<p>2/2</p>	

	права.		<p>Збірник наукових праць SCIENTIA. вилучено із https://ojs.ukrlogos.in.ua/index.php/scientia/article/view/17852</p> <p>4. Оновлення Цивільного кодексу України: формування підходів: колективна монографія/ за ред.. проф. Довгерта А.С. і проф.. Харитонова Є.О. – Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2020. – 674с.</p>		
	<p>ТЕМА 6. Особливості застави цінних паперів.</p> <p>Порядок укладення договору застави цінних паперів.</p> <p>Порядок звернення стягнення на предмет договору застави цінних паперів.</p> <p>Індосамент та порядок його вчинення нотаріусом.</p>	<i>Лекція/ Практичні</i>	<p>1. Довгерт А. Рекодифікація Цивільного кодексу України: основні чинники і передумови для старту. № 1: Національна доктрина приватного права: основні методологічні засади. 2019. С. 27–41.</p> <p>2. Рекодифікація цивільного законодавства України: виклики часу : монографія / за заг. ред. Н. С. Кузнєцової. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2021.</p> <p>3. Майданик Р.А., Майданик Н.І. (2022). ЦИФРОВІ РЕЧІ. ПРАВО УКРАЇНИ НА ШЛЯХУ ДО ШИРОКОГО РОЗУМІННЯ РЕЧІ. Збірник наукових праць SCIENTIA. вилучено із https://ojs.ukrlogos.in.ua/index.php/scientia/article/view/17852</p> <p>4. Оновлення Цивільного кодексу України: формування підходів: колективна монографія/ за ред.. проф. Довгерта А.С. і проф.. Харитонова Є.О. – Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2020. – 674с.</p>	2/2	
	<p>ТЕМА 7. Іпотека як вид забезпечення грошових зобов'язань. Правове регулювання іпотечного</p>	<i>Лекція/ Практичні</i>	<p>1. Довгерт А. Рекодифікація Цивільного кодексу України: основні чинники і передумови для старту.</p>	2/2	

<p>ринку в Україні</p> <p>Поняття іпотеки, джерела правового регулювання, порядок укладення та нотаріального посвідчення договору іпотеки та договору іпотечного боргу.</p> <p>Еволюція джерел правового регулювання іпотечних кредитних відносин.</p> <p>Поняття, структура та класифікація систем іпотечного кредитування.</p> <p>Правовий статус суб'єктів іпотечного кредитування: іпотечного позичальника та іпотечного кредитодавця.</p> <p>Роль і місце Державної іпотечної установи у функціонування іпотечного ринку України.</p> <p>Рефінансування іпотечних кредитів.</p> <p>Особливості звернення стягнення на предмет іпотеки.</p>		<p>№ 1: Національна доктрина приватного права: основні методологічні засади. 2019. С. 27–41.</p> <p>2. Рекодифікація цивільного законодавства України: виклики часу : монографія / за заг. ред. Н. С. Кузнєцової. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2021.</p> <p>3. Майданик Р.А., Майданик Н.І. (2022). ЦИФРОВІ РЕЧІ. ПРАВО УКРАЇНИ НА ШЛЯХУ ДО ШИРОКОГО РОЗУМІННЯ РЕЧІ. Збірник наукових праць SCIENTIA. вилучено із https://ojs.ukrlogos.in.ua/index.php/scientia/article/view/17852</p> <p>4. Оновлення Цивільного кодексу України: формування підходів: колективна монографія/ за ред.. проф. Довгерта А.С. і проф.. Харитонова Є.О. – Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2020. – 674с.</p>		
--	--	---	--	--